ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ **ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.**

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΗΣ Λίζας τῆς φαινόντουσαν πειά ὅλα μαῦρα. Ἡ ζωὴ τὴν τρόμαζε, ἀπωζητοῦσε τὴ μοναξιά, φοβόταν τοὺς ἀνθρώπους, ἡ καρδιά της ἦταν ξεχειλισμένη ἀπὸ ὀδύνη.

Ὁ Λώρης καταλάβαινε τὴν τραγωδία ποὺ παιζότανε στὴν καρδιὰ τῆς νέας καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴν παρηγορῇ.

Θεωροῦσε πειὰ τὴ Λίζα ὡς ἀδελφή του, κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀδελφή. Τοὺς ἕνωνε καὶ τοὺς δυὸ ἡ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευση, ὁ πόνος καὶ τὸ φαρμάκι τῆς ἀγάπης.

Γι' αὐτὸ αἰσθανόταν τὴν καρδιά του νὰ σπαράζεται, ὅταν σκεφτόταν πὼς σὲ λίγες ἡμέρες θἄχανε τὴ Λίζα, γιὰ πάντα ἴσως ὅταν αὐτὴ θὰ γύριζε στὴ μητέρα της.

Κι' ἐπὰ τέλους ἡ μέρα αὐτὴ ἔφτασε. Ἕνα πρωΐ, ἡ Λίζα συνοδευμένη ἀπ' τὸ γιατρό, τὴ θεία τοῦ Λώρη καὶ τὸ Λώρη, γύρισε σπίτι της.

Ἡ μητέρα της τὴν περίμενε μὲ λαχτάρα, μ' ἀγωνία. Ἡ Λίζα ἦταν γι' αὐτὴ τὸ μονάκριβό της παιδί, ἡ νεκραναστημένη κόρη της...

Μόλις τὴν ἀντίκρυσε κ' ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά της γιὰ νὰ τὴ φρίξῃ, ἡ πολυδασανισμένη μητέρα λιποθύμησε. Μὰ καὶ ἡ Λίζα αἰσθάνθηκε τὰ γόνατά της νὰ λυγίζουν ἀπ' τὴ συγκίνηση καὶ σωριάστηκε κάτω.

Ὅταν ἡ κυρία Λιναρδῆ συνῆρθε, πῆρε τὴν κόρη της στὴν ἀγκαλιά της, κ' ἔμειναν ἔτσι κλαίγοντας ἐπὶ ὥρες.

Οἱ παρισταμένοι σεβάστηκαν τὸν πόνο τους κ' ἀποτραβήχτηκαν σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο.

Σὲ λίγο, ὁ Λώρης κ' ἡ θειά του ἔφυγαν.

Ἡ Λίζα, ἀποχαιρετῶντας τους, παρακάλεσε τὸ Λώρη νὰ πηγαίνῃ νὰ τὴν βλέπῃ.

— Εἶμαι μόνη πειὰ στὸν κόσμο, τοῦ εἶπε. Νἄρχεσαι νὰ μιλᾶμε γιὰ τὰ περασμένα. Σᾶς παρακαλῶ....

Ὁ Λώρης τῆς τὸ ὑποσχέθηκε.

Στὸ σπίτι τώρα εἶχε μείνει μόνον ὁ γιατρός, φοβούμενος μήπως συμβεῖ τίποτε στὶς γυναῖκες, λόγῳ τῆς μεγάλης των συγκινήσεως.

Ἡ Λίζα καὶ ἡ μαμά της, μόνες τους μέσα στὸ δωμάτιό τους, ἔπρεπε νὰ μὰ τὴν ἄλλη στὴν ἀγκαλιά τους καὶ ψιθύριζαν λόγια τρυφερά, λόγια πονεμένα.

Ἀπὸ τὰ μάτια τους κυλοῦσαν ποτάμι τὰ δάκρυα.

— Παιδί μου, ἀγαπημένη μου Λίζα! ἔλεγε ἡ κυρία Λιναρδῆ. Ἤθελες λοιπὸν νὰ μοῦ φύγῃς καὶ σύ;... Κι' ἐμένα, Λίζα μου, δὲν μὲ σκέφτηκες ἐμένα;... Ποῦ θὰ μ' ἄφνες μόνη στὸν κόσμο, κόρη μου;

— Ὤ, μαμά, καλή μου μαμά, συχώρεσέ με. ψιθύρισε ἡ Λίζα. Ἔφταιξα, μαμά, τὸ ὁμολογῶ... Ἤμουν κακή, ἀπερίσκεπτη. Βύθισα τὸ σπίτι μου στὴ συμφορὰ καὶ στὸ πένθος.

— Μὴ λὲς τέτοια λόγια, κόρη μου.

— Ναί, μαμά, ἐγὼ φταίω γιὰ ὅλα, μόνον ἐγώ. Ἐγὼ σκότωσα τὴν ἀδελφή μου!...

— Κόρη μου... Κόρη μου, μὴν τὸ ξανατῆς αὐτό. Χρυσό μου παιδί, ἦταν γραφτὸ νὰ γίνῃ ὅ,τι ἔγινε... Ἡ μοῖρα μᾶς χτύπησε πολὺ δυνατά. Ἂς εἶνε εὐλογημένο τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, παιδάκι μου!...

* * *

Ἔξη μῆνες περάσανε.

Ἡ κυρία Λιναρδῆ εἶνε ἐντελῶς καλὰ πειά. Μὰ πόσο φαίνεται γερασμένη, ἀλλοίμονο! Ἡ συμφορὰ ποὺ τὴν χτύπησε, ἡ κρίσις ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τὴν θανατώσῃ, τὴν ἔχουν συντρίψει. Τὰ μαλλιά της εἶνε ὁλόασπρα. Ἡ χλωμάδα της νεκρική.

Ντυμένη στὰ ὁλόμαυρα, βυθισμένη στὸ πένθος, πηγαίνει τακτικὰ κάθε πρωΐ, χειμῶνα—καλοκαίρι, στὸ Νεκροταφεῖο καὶ στολίζει μ' ἄνθη τὸν τάφο τῆς Λίνας.

Ἡ Λίζα δὲν λείπει ποτὲ ἀπ' τὸ πλευρό της. Ἡ μαύρη της φορεσιὰ κάνει πιὸ χτυπητὴ καὶ πιὸ φανταχτερὴ τὴν ξανθὴ ὡμορφιά της.

Οἱ φύλακες τοῦ Νεκροταφείου ποὺ τὴν βλέπουν μῆνες τώρα, τὴν ἔχουν ὀνομάσει «ἡ λυπημένη νεράϊδα». Κι' ἀλήθεια, ἡ Λίζα ἔχει χάσει πειὰ τὴν πρώτη της χαρά, τὸ παλιό της κέφι. Ἡ καρδιά της εἶνε μαύρη, πὸ μαύρη κ' ἀπὸ τὴν κρύα χειμωνιάτικη νύχτα...

Δὲν τὴν ξαναπείραξε πειὰ νευρικὴ κρίσις, ἀπ' τὴν παλιὰ κρίσι δὲν τῆς ἔχει ἀπομείνει, ὅπως γίνεται συχνά, κανένα σημάδι. Μὰ ἡ καρδιά της εἶνε γιὰ πάντα ραγισμένη. Ξέρει πολὺ καλὰ πὼς αἰτία τοῦ θανάτου τῆς Λίνας ἦταν αὐτή. Ξέρει πὼς λίγο ἔλειψε νὰ θανατώσῃ καὶ τὴ μητέρα της. Καταλαβαίνει πὼς σ' αὐτὴ τὴν ἴδια χρωστάει ἡ μητέρα της τὸ πρόωρο γέρασμά της, τὰ λευκά της μαλλιά, τὸ σαράκι τῆς λύπης ποὺ θὰ τὴν στείλῃ τὸ γρηγορώτερο στὸν τάφο...

Τάχει παρατήσει πειὰ ὅλα. Τὴ μουσική, τὶς ἀπαγγελίες, τοὺς περιπάτους, τὰ στόρ, κάθε κοριτσίστικη χαρὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς. Μένει διαρκῶς κλεισμένη στὸ σπίτι, ὁλομόναχη, ἀποφεύγοντας κ' αὐτὲς τὶς φίλες της. Δὲν θέλει νὰ δῇ κανένα. Δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτε. Θυμᾶται μονάχα... θυμᾶται καὶ κλαίει...

Κάθε πρωΐ χύνει ἄφθονα θερμὰ δάκρυα πάνω στὸ χῶμα ποὺ σκεπάζει τὴ Λίνα. Γονατίζει, σκύβει στὴ γῆ, ἐγγίζει τὰ χείλη της στὸ κρῦο χῶμα καὶ μιλάει σιγά, πολὺ σιγὰ στὴν πεθαμμένη ἀδελφοῦλα της, τόσο σιγά, ποὺ οὔτε κ' αὐτὴ ἡ μητέρα της δὲν τὴν ἀκούει.

Ζητάει ἀπ' τὴ νεκρὴ συγχώρησι, τῆς ἀνοίγει τὴν καρδιά της, τῆς μιλάει γιὰ τὴ λυπημένη κ' ἐρημικὴ ζωή της, τῆς ὑπόσχεται νὰ πάῃ νὰ τὴ συναντήσῃ γρήγορα:

— Λίνα... Ἀδελφοῦλα μου, συχώρεσέ με!... Ἂν ἤξερες πόσο ὑποφέρω, μικρή μου Λίνα!... Ἂν δὲν ἦταν ἡ μαμά, Λίνα, θ' ἄφνα τὴ ζωὴ αὐτή, τὴ μαύρη καὶ πρόσκαιρη, γιὰ νἄρθω νὰ σὲ συναντήσω... Μὰ δὲν θ' ἀργήσω, μικροῦλα μου... Ἀδικοσκοτωμένη μου ἀδελφοῦλα, περίμενέ με... περίμενέ με...

Ἡ κυρία Λιναρδῆ, λησμονῶντας τὸν πόνο τὸ δικό της, προστάθησε μὲ κάθε τρόπο, νὰ κόψῃ τὴ Λίζα νὰ ξεχάσῃ καὶ νὰ πάῃ νὰ ζῇ τὴν ἄχαρι καὶ θλιβερὴ ζωὴ ποὺ ζοῦσε. Πόσα δὲν τῆς ἔλεγε καθημερινῶς, πόσο δὲν τὴν παρακαλοῦσε. Μὰ ἡ Λίζα ἦταν ἀμετάπειστη. Δὲν αἰσθανόταν ἄλλωστε κανένα πόθο γιὰ τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς. Κι' ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ θέλεπε, ἀπ' ὅσους πήγαιναν σπίτα της, ἦταν ὁ Λώρης.

Γιὰ τὸ Λώρη ἔννοιωθε μιὰ ξεχωριστή, μιὰ ἀδελφικὴ συμπάθεια. Οἱ χαρακτῆρες τους, ἡ καρδιές τους, ἡ σκέψεις τους μοιάζανε πολύ. Ὁ Λώρης ἤξερε νὰ τῆς μιλάῃ ἔτσι, ὥστε νὰ μὴ τὴν πληγώνῃ. Καθόταν πολλὲς ὧρες μαζύ του, χωρὶς νὰ κουράζεται, χωρὶς νὰ νοιώθῃ τὴν ἀνάγκη νὰ τρέξῃ καὶ νὰ τριπώσῃ σπὴν κάμαρά της.

Εἶχε μαζέψει ὅλα τὰ μικροπράγματα ποὺ ἀνῆραν στὴ Λίνα, ἀπὸ τὴν παιδική της κοῦκλα ὡς τὶς χτένες τῶν μαλλιῶν της, τὰ γάντια της καὶ τὰ φορέματά της κ' εἶχε φτιάσει ἕνα εἶδος μουσείου σ' ἕνα μικρὸ κ' ἀπόμερο καμαράκι τοῦ σπιτιοῦ.

Στὸ καμαράκι αὐτὸ κλειστόταν ὧρες κ' ὧρες καὶ μιλοῦσε μὲ τ' ἀντικείμενα ποὺ ἀνῆκαν στὴν ἀδελφή της, μὲ τὰ μικροπράγματα ποὺ ἡ Λίνα ἀγαποῦσε.

Μιλοῦσε μὲ τ' ἄψυχα αὐτὰ πράγματα γιὰ κείνη ποὺ δὲν ὑπῆρχε πειά, ποὺς ἔλεγε τοὺς πόνους τῆς καρδιᾶς της, τοὺς ἐμπιστευόταν τοὺς μυστικούς της καϋμούς, τἄβρεχε μὲ τὰ δάκρυά της.

(Ἀκολουθεῖ)

Πόσα δὲν τῆς ἔλεγε καθημερινῶς, πόσο δὲν τὴν παρακαλοῦσε!...

φασίση περὶ ὅλων αὐτῶν. Τὸ ἐπίσημο Συμβούλιο Τιμῆς συνῆλθε καὶ ἰδού, μὲ συντομία, ἡ ἀπόφασίς του:

«...Ναί, ἡ στρατιωτικὴ τιμὴ προσεβλήθη... Ὁ Δημ. Καλλέργης ὅμως ἐτήρησεν ὅλους τοὺς κανόνας τῆς προκλήσεως εἰς μονομαχίαν. Ὁ Θεοδ. Γρίβας ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς κανόνας τούτους, κλπ.».

'Αλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἐσύμφερε τὴν Κυβέρνησι Κωλέτη. Καὶ ὁ Τζαβέλλας ἔβγαλε ἄλλη ἀπόφασι δική του, χωρὶς νὰ κοινοποίηση τὴν πρώτη!... Καὶ ἰδοὺ τί ἀνέφερε ἡ ἀπόφασις τοῦ Τζαβέλλα:

«Ναί, ἡ στρατιωτικὴ τιμὴ προσεβλήθη. 'Αλλ' ὁ προκαλέσας εἶνε ὁ Δημ. Καλλέργης. 'Αλλὰ καὶ ὁ Θεοδ. Γρίβας ἀπήντησε μὲ ἀνοίκειον τρόπον... 'Αμφότεροι ὅμως ἤθελον μονομαχήσει, ἐὰν οἱ μάρτυρες... ἀκουσίως δὲν ἠγνόουν τοὺς παραδεδεγμένους ὅρους τῆς μονομαχίας» !.

Τέλος, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐτιμωροῦσε μὲ δώδεκα ἡμερῶν περιορισμὸ τὸν ὑποστράτηγο Θεόδωρο Γρίβα καὶ δεκαπέντε ἡμερῶν τὸ συνταγματάρχη Δημ. Καλλέργη.

Φυσικά, ἡ ἀπόφασις αὐτὴ βγῆκε γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὴ φιλοτιμία τῶν ἀντιπάλων. Γιατί ἡ τιμωρία δὲν ἐξετελέσθη. Ὁ Γρίβας ἐξηκολούθησε νὰ εἶνε Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ἑλλην. Στρατοῦ καὶ ὁ Δημ. Καλλέργης ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως. Καὶ τὸ ζήτημα ἐτελείωσε...

Ὅσο ἀφορᾶ τὸν 'Αναστάση Καλαμάτα, τὸ πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Θοδωράκη Γρίβα, αὐτὸς ἐτσακώθηκε κατόπιν μὲ τὸν ἀρχηγό του καὶ πῆρε τὰ βουνά, ἔγινε λῃστής.